

Appendiks. Overblik over anbefalinger for indretning af demensvenlige havemiljøer.

| Indretning og design    | Eksempler på det lokale havemiljø   | Evidens bag forslag og anbefalinger  |
|-------------------------|---|--|
| <b>Rammer for haven</b> |   |  |
| Beplantning             | <p>Planter og træer, der skaber sansemæssige oplevelser gennem alle årstider.</p> <p>Beplantning ved sø.</p>  | <p>Terapeutiske havedesigns har som mål at øge den sansemæssige stimulering. I haverne er der derfor forskellige planter, der dels tiltrækker fugle og sommerfugle dels stimulerer den visuelle sans, lugtesansen og berøringssans (26).</p> <p>Haven skal være fuld af oplevelser hver dag hele året og til det kan man bruge planter, kunst, belægning, vand mv. (23).</p>   |
| Stier og veje           | <p>Gangstierne skal danne en sløjfe for at undgå blindgyder</p> <p>Belægning tilpasses kørestole og ganghjælpemidler</p>                                    | <p>Borgere med demens, som har ganghjælpemidler eller kørestol, har brug for tilpassede brede stier med sikker belægning og uden store skrånninger eller højdeforskelle (10, 23).</p> <p>Gangstier i haven bør være kontinuerlige uden blindgyder, så brugerne bedre kan orientere sig og for at opfordre til aktivitet (27).</p>  |
| Sikkerhedshensyn        | <p>Haven hegnes ind og evt. sø og vandhul afgrænses med eksempelvis siv</p> <p>Hegn og gelænder ved trapper</p> <p>Faldforebyggelse ved niveauforskelle</p> | <p>Udendørsarealerne bør have strukturelle og/eller teknologiske sikkerhedsforanstaltninger, som forebygger, at brugerne utilsigtet forlader området og/eller kommer til skade. Der kan også indrettes strukturerede områder, som reducerer desorientering (7).</p> <p>At kunne bevæge sig frit uden støtte er væsentligt for trivsel og livskvalitet. Indretning af haven har stor betydning for beboernes mulighed for at komme selvstændigt omkring. Dette kan gøres ved at skabe overblik, minimere faldrisici, lave tydelige stier og kendetegn i haven (23).</p> |
| <b>Indhold i haven</b>  |   |  |
| Dyreliv og kæledyr      | Høns, kaniner og vilde fugle  | Kæledyr kan give god stemning, glæde og forhøjet livskvalitet (30).  |

|                       |  |  |
|-----------------------|--|--|
| Aktiviteter           | Kolonihaver, højbede, grill område, værksteder   | Velkendte og meningsfulde haveaktiviteter er velegnede til borgere med demens, fordi aktiviteterne passer til de fleste og giver dem mulighed for at tænke tilbage og mulighed for fysisk aktivitet. Højbede muliggør havearbejde for kørestolsbrugere. Det er en fordel med en struktureret have med mulighed for fællesskaber og meningsfyldte aktiviteter i midten af haven (28). |
| Hvile- og siddesteder | Siddemiljøer med både faste og flytbare stole samt bænke med armlæn. Plads til kørestole, rollatorer m.v. i siddemiljøer.<br><br>Parasoller samt hække og anden afskærmning omkring siddesteder. | Placeres bænke både tæt til boligen (ved udgangsdør) og længere væk, vil det kunne stimulere både beboere med demens og deres pårørende til i højere grad at bruge (29).   |

Hanne Kaae Kristensen, Hans Kromann Knudsen, Tina Junge, Rikke Dyrgård Kaspersen. Demensvenlige boliger. [Fysio.dk/demensvenligeboliger](http://Fysio.dk/demensvenligeboliger). Februar 2019.